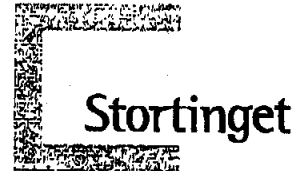

LES hf

Utenriksminister Jonas Gahr Støre
Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Kristelig Folkepartis
stortingsgruppe

Vår dato: 28.01.2011

Vår ref.:

Deres dato:

Deres ref.:

Norges rolle i en kritisk tid for Sudan – og i nasjonsbygging i Sør-Sudan

Folkeavstemningen som i januar ble avholdt i Sør-Sudan åpner for et nytt kapittel i Sudans historie. De offisielle tall fra avstemningen ventes å foreligge i første halvdel av februar, men FNs Sikkerhetsråd har allerede omtalt valget som fredelig og godt gjennomført. Foreløpige rapporter peker entydig i retning av et overveldende flertall for at Sør-Sudan løsrives fra Sudan og etableres som en selvstendig stat. Dette vil muligens skje allerede den 9. juli 2011 – på dagen seks år etter at den omfattende fredsavtalen for Sudan trådte i kraft.

Sør-Sudan – og Sudan som helhet – står overfor meget krevende utfordringer i de nærmeste måneder og år. Det er betydelig risiko for væpnet konflikt, også på grunn av situasjonen i områder som Abyei og Darfur, og for alvorlige konsekvenser for stabilitet, samfunnsøkonomi og befolkningens livssituasjon både Nord- og Sør-Sudan. Dette kaller på en omfattende internasjonal innsats. Det er et kritisk tidsvindu nå i den nærmeste tiden – for tiltak som kan forebygge væpnet konflikt og bidra til fredelig konfliktløsning og en positiv nasjonsbygging og samfunnsutvikling.

I denne avgjørende historiske fasen kan Norge spille en viktig rolle fordi vårt land over lang tid har utviklet kumskap, kontakt og tillit både hos myndighetene i Khartoum og i Sør-Sudan. Norges spesielle posisjon er et resultat av en langsiktig bistandsinnsats, blant annet gjennom organisasjoner som Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp, og kompetanseoppbygging i norske forskningsmiljøer. Særdeles viktig er også norske myndigheters langvarige kontakt med partene – noe som toppet seg under tidligere bistandsminister Hilde Frafjord Johnsons aktive rolle i arbeidet for å få til fredsavtalen av 2005.

Det foreligger i Sudan både forhåpninger og forventninger om at Norge i dagens situasjon viser vilje til å ta på seg en sentral partnerrolle i den kritiske tiden for nasjonsbygging og samfunnsutvikling som vi nå står foran. Oppgavene krever selvsagt et omfattende internasjonalt samarbeid med innsats både fra multilaterale

organisasjoner, givernasjoner, næringsliv og sivilt samfunn. Norge må nå raskt vurdere hvilken rolle og hvilket ansvar vårt land kan tilby i tiden framover.

En rekke uløste problemer mellom Nord og Sør må håndteres på en ansvarlig måte for å unngå alvorlige utbrudd av voldelige sammenstøt og militær konflikt. Sør-Sudan trenger omfattende hjelp for å lykkes i den sivile nasjonsbygging og etablering av sentraladministrasjon og lokale myndighetsstrukturer. Sør-Sudan er ensidig avhengig av oljeinntekter og en profesjonell forvaltning av disse ressursene og bekjempelse av et omfattende korrupsjonsproblem er en høyprioritert oppgave. Utbygging av infrastruktur, blant annet veier, er helt avgjørende for å få samfunnet til å fungere.

Under lang tid med konflikt er ressursene i stor grad brukt til forsvarsformål, og skole og helsetjenester er forsømt. Dette rammer befolkningens livsvilkår hardt. Utbygging av disse grunnleggende velferdstjenester og næringslivet er en kjempeutfordring som kaller på omfattende internasjonal bistand for å bedre folks levekår og sikre grunnleggende menneskerettigheter.

Mange av disse utfordringene krever rask og koordinert innsats om vi skal lykkes i å sikre en fredelig løsning av gjenstående problemer og en sunn samfunnsutvikling og et godt samarbeid mellom Nord- og Sør-Sudan på lengre sikt.

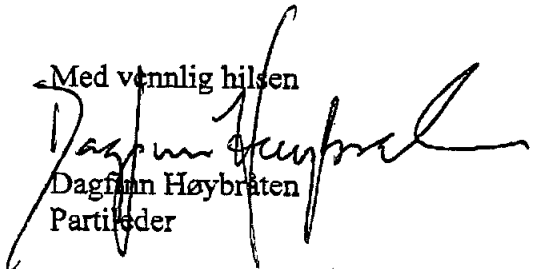
På vegne av Kristelig Folkeparti vil jeg be Utenriksministeren og Statsråden for Miljø- og Utvikling igangsette nødvendige utredninger av om Norge kan påta seg en spesiell partnerskapsrolle i nasjonsbyggingen i Sør-Sudan – kombinert med nær kontakt og samarbeid med myndighetene i Sudan.

Den samlede bistandsinnsatsen må forberedes i samarbeid med andre giverland og sentrale multilaterale organisasjoner. Lærdom fra en rekke andre konflikt- og gjenoppbyggingsområder tilsier at god planlegging, avklarte prioriteringer og nødvendig koordinering av innsatsen er helt avgjørende for å lykkes. Erfaringen med de flergiverfond som til nå er brukt er ikke bra nok. De har ført til en komplisert, tidkrevende og fragmentert bistandsforvaltning med utstrakt bruk av ad hoc-løsninger for å få til raskere implementering.

Jeg ber om at Regjeringen i egnet form legger fram for Stortinget en plan for Norges innsats overfor Sudan med forslag til hvilket ansvar og hvilke oppgaver Norge kan påta seg i et internasjonalt samarbeid for å sikre en vellykket separasjonsprosess og fredelig samfunnsutvikling i det sørlige Sudan. Muligheten for at Norge kan inngå i et spesielt partnerskap for den nye staten i Sør-Sudan må spesielt vurderes.

Dette er en hastesak hvor vi ikke har noen tid å miste om Norge og verdenssamfunnet skal bidra til gode løsninger i rett tid. Norge har nå en historisk sjanse til å yte en avgjørende innsats i en kritisk fase for Sudan som helhet – og Sør-Sudan i særdeleshet.

Med vennlig hilsen

Dagfinn Høybråten
Partileder